

Si mireu el vent d'on ve

50 anys del Grup de Folk

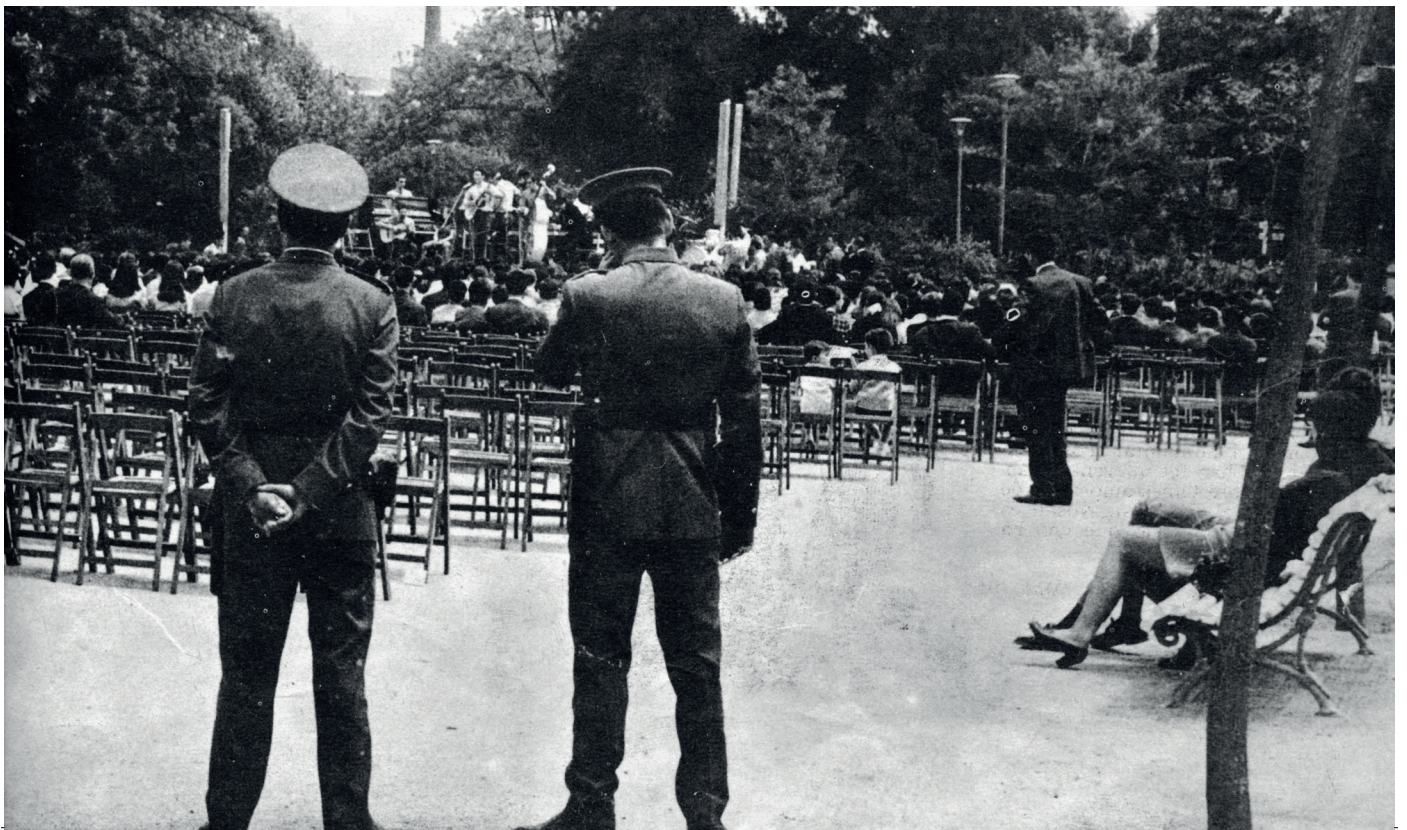
Un recorregut
musical per les
12 cançons més
emblemàtiques
del Grup de Folk

EXPOSICIÓ

Del 29 de gener
al 24 de març del 2019

Arts Santa Mònica

La Rambla 7, Barcelona

50 anys del Grup de Folk

Fa cinquanta anys un grup de joves es va reunir per confeccionar un cançoner popular. Alguns d'ells al cap de poc temps van decidir cantar aquelles cançons. Es van anomenar **Grup de Folk** i van sacsejar la música del seu temps. **Jaume Arnella, Xesco Boix, Pau Riba i Jordi Pujol, Albert i Jordi Batiste, Sisa, Oriol Tramvia, Falsterbo 3, Jordi Roura, Consol i Ramon Casajoana, Gabriel Jaraba, Ovidi Montllor, Maria del Mar Bonet, Josep Maria Camarasa, Josep Molí...** formaven part d'un col·lectiu que va posar en circulació un grapat de cançons que mig segle més tard encara se segueixen cantant. Van compondre cançons originals, van cantar adaptacions de peces de folk d'arreu del món i van versionar artistes com **Bob Dylan o Peter, Paul & Mary**. L'aventura del **Grup de Folk** va durar poc més d'un any, entre el 1967 i el 1968, però en aquest temps es van posar els fonaments del que seria el rock i el folk català posterior.

El moment més important de la curta i intensa història del **Grup de Folk** va ser el 23 de maig de 1968. Aquell dia el Parc de la Ciutadella de Barcelona va acollir el primer gran festival musical a l'aire lliure que es feia al país. Prop de 9.000 persones van participar al festival, que va durar unes set hores. El context internacional del moment, amb els fets del maig parisenc a primera plana dels diaris, va contribuir a convertir aquesta actuació en una de les cites mítiques de la cronologia de la música popular a Catalunya. Pocs mesos després, el **Grup de Folk** considerava que els seus integrants ja havien desenvolupat una personalitat pròpia i es va dissoldre el setembre de 1968. Però el seu exemple no va caure en el buit, ja que arreu dels Països Catalans van sorgir nombrosos grups de folk amb propòsits similars als del projecte fundacional.

El **Grup de Folk** va néixer al redós d'una colla de joves inquiets que, sota l'impuls del responsable de l'editorial Hogar del Libro i del segell Als 4 Vents, Àngel Fàbregas, volien revitalitzar la cançó popular i van començar a trobar-se per fer un cançoner. Volien aconseguir que la gent cantés i per aquest motiu, al marge de les lletres, també hi havia els acords per a guitarra. La primera trobada del Grup de Folk ser el 2 d'abril de 1967 i poques setmanes més tard, el 7 de maig, ja feien la seva primera actuació a l'Oratori de Sant Felip Neri, a Barcelona. L'empresa familiar de Fàbregas va publicar tota una col·lecció de

cançoners fins a mitjan anys setanta, i al mateix temps l'impuls del **Grup de Folk** va ser tant fort que el col·lectiu va seguir fent actuacions durant més d'un any i va enregistrar els discos *Festival Folk* i *Folk 2*.

Tot i la seva efímera existència, les cançons del **Grup de Folk** han seguit presents en la memòria no només del públic sinó també dels components del col·lectiu. Per aquest motiu, diversos músics del **Grup de Folk** s'han reunit diverses vegades els darrers cinquanta anys. Aquestes trobades es van intensificar després de la celebració del 25è aniversari a l'Altaveu de Sant Boi. El 1998 van actuar a Sant Esteve de Palautordera, festival que va quedar immortalitzat al documental *La Nit dels Dinosauris*. Amb el canvi de segle es van multiplicar les trobades del **Grup de Folk**. La publicació del disc *Els temps encara estan canviant* (DiscMedi, 2001) va fer que alguns dels seus integrants tornessin a actuar junts de manera regular. El 27 de maig de 2018 van tornar al seu escenari talismà, el Parc de la Ciutadella, per celebrar el mig segle d'història.

L'exposició

Des del 29 de gener i fins al 24 de març el centre Arts Santa Mònica mostra l'exposició *Si mireu el vent d'on* en commemoració dels 50 anys del **Grup de Folk**. L'exposició està comissariada per Enderrock, amb textos del periodista Joaquim Vilarnau, il·lustracions del músic **Jordi Batiste** i disseny de Manuel Cuyàs.

La mostra explica la història del col·lectiu, amb abundant documentació i material gràfic, i en destaca dotze cançons emblemàtiques que n'evoquen el seu llegat. Cançons que encara avui en dia es segueixen cantant, i tenen un lloc preeminent en el cançoner català:

“Bella ciao”

“Els temps estan canviant”

“Escolta-ho en el vent”

“Kumbaià”

“La cruel guerra”

“La vall del riu vermell”

“Les pometes”

“Les rondes de vi”

“No serem moguts”

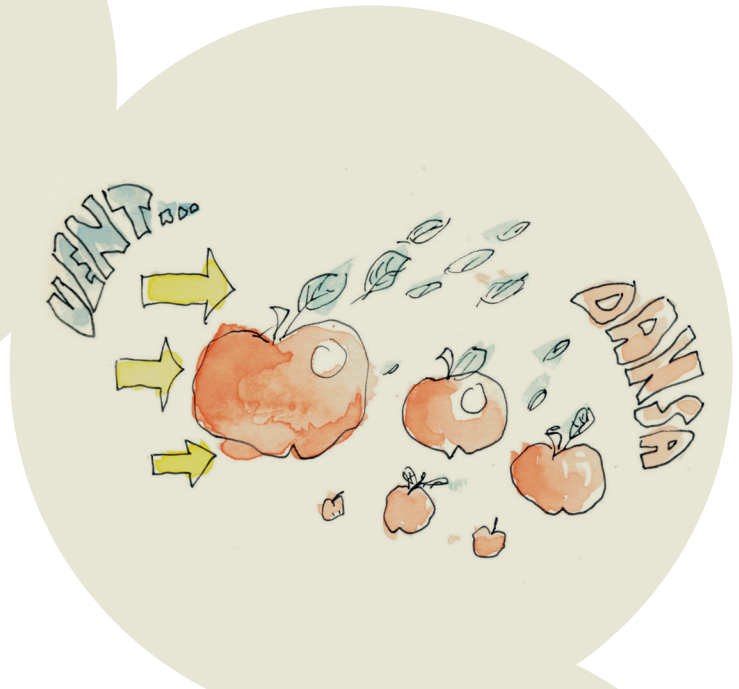
“Puff, el drac màgic”

“Si no em trobes darrera l'autobús”

“Vella xiruca”

Il·lustracions de Jordi Batiste

El músic **Jordi Batiste** va ser membre del col·lectiu, i va ser també responsable de bona part de la seva imatge gràfica. Seves són algunes fotografies i portades de discos, així com la tipografia “Grup de Folk” que els il·lustrava. **Batiste** ha rebut l’encàrrec d’il·lustrar cadascuna de les dotze cançons amb un dibuix evocador, i el resultat es podrà veure a les parets de l’exposició.

Audiovisuals

A llarg de l'exposició es poden veure els següents audiovisuals:

* Videoclips de les cançons interpretades pel Grup de Folk “Els temps estan canviant” i “Les pometes han florit” dels discos *Els temps encara estan canviant* (DiscMedi, 2001) i *Els temps encara estan canviant 2* (DiscMedi, 2003).

* *La nit dels dinosaures* (1998). Realitzador: Antoni Martí

Resum del concert que una vintena de membres del Grup de Folk van realitzar l'11 de juliol de 1998 a Sant Esteve de Palautordera (el Vallès Oriental), en commemoració del 30è aniversari de la formació.

* *Veureu com dansa el pomer* (2018). Realitzador: Enric Martí

Resum del concert celebrat al Parc de la Ciutadella de Barcelona el 25 de maig de 2018, en commemoració del 50è aniversari del *Festival Folk* de 1968.

Activitats paral·leles

Dimecres 20 de febrer, 18 h.

Presentació del documental *Dioptria. 37 anys i 1 dia*, en motiu del 50è aniversari del disc, amb **Pau Riba** i el periodista Joaquim Vilarnau.

Divendres 1 de març, 18.30 h.

Presentació del llibre *El Grup de Folk. Crònica d'un esclat* (Cossetània Edicions), de Ferran Riera, a càrrec de l'autor i el periodista Joaquim Vilarnau.

Dijous 14 de març, 18.30 h.

Conversa-concert amb el músic **Jordi Batiste** i Jordi Novell (ENDERROCK): Un repàs de la seva trajectòria i l'escena musical de la ciutat.

Divendres 22 de març, 18.30 h

Concert-presentació de *Lainopia*, nou disc del cantautor **Oriol Tramvia**.

Crèdits

Ho organitza
Grup Enderrock
Arts Santa Mònica

Amb el suport del
Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

I la col·laboració del
Centre Artesà Tradicionàrius

Comissariat - Grup Enderrock

Direcció i edició de continguts - Lluís Gendrau

Projecte museogràfic i producció d'àudio i vídeo - Jordi Novell

Disseny gràfic - Manuel Cuyàs

Il·lustracions - Jordi Batiste

Textos - Joaquim Vilarnau

Coordinació equip expositiu i arxiu gràfic - Rosa E. Massaguer i Elisenda Soriguera

Escàners - Xavier Mercadé

Assessorament de continguts - Jordi Martí i Ferran Riera

Correcció de textos - Coloma Moreno

Fotografies - Arxiu Blasi-Domènech, Arxiu Eduard Estivill, Arxiu Grup Enderrock, Arxiu Jordi Roura, Jordi Batiste, Juan Miguel Morales i Xavier Mercadé

Agraïments - Antoni Martí (VideoPlay), Àlex Eslava (DiscMedi), Eduard Estivill, Elisenda Cuadros, Fermí Puig, Jaume Arnella, Joan Carles Doval (Picap), Jordi Fàbregas, Jordi Pujol, Josep M. Olivé (Cossetània Edicions), Ferran Riera i Jordi Roura

Producció i muntatge - MAUD Gran Format

Muntatge - GAMI SCP